بخش ۱

فارسی

فصل اول فارسی هفتم

سؤال‌های نسبتاً دشوار

زیبایی آفرینش

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۵۰۰۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سؤال به ۳ سوال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۵۵۰۰ تا ۶۲۵۰ از هر ۱۰ سوال به ۴(یا ۵) سوال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۶۲۵۰ به بالا از هر ۱۰ سوال به بیش از۶ سوال پاسخ دهند.

۱- **در بیتِ زیر چند جمله‌ی امری وجود دارد؟**

«رو سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن / ترکِ منِ خرابِ شب‌گردِ مبتلا کن»

۱) یک ۲) دو

۳) سه ۴) چهار

(٪۹۴ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما۱۲ ٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۲۲/ ۹۲/۰۹ ، شرکت کنندگان ۱۰۴۸۱ نفر)

۲- **جفت‌واژه‌ی همه‌ی گزینه‌ها با هم، هم‌خانواده‌اند به‌جز واژه‌های گزینه‌ی . . . .**

۱) مدرسه، تدریس ۲) سعادت، مستعد ۳) رضا، مرضیّه ۴) طبیعت، طبع

(٪۹۳ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۲۹٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۱۱/۲۵ /۹۲ ، شرکت کنندگان ۹۴۲۷ نفر)

۳- **بیتِ «تو آفتاب منیری که می‌روی ز سرم / فتاده بر سرِ ره من به سایه می‌مانم» چند تشبیه دارد؟**

۱) صفر ۲) یک

۳) دو ۴) سه

(٪ ۹۱ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما۳۵ ٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۸/۲۴ /۹۲ ، شرکت کنندگان ۸۱۰۳ نفر)

۴- **کدام واژه معنای متفاوتی دارد؟**

۱) توفیق ۲) عنایت

۳) سازگاری ۴) موافقت

(٪۸۹ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۳۴٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۷/۲۶ /۹۲ ، شرکت کنندگان ۶۵۵۴ نفر)

۵- **کدام گزینه از آثار «نظامی» نیست؟**

۱) لیلی و مجنون ۲) هفت‌پیکر

۳) شیرین و فرهاد ۴) مخزن‌الاسرار

(٪۸۸ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۵۶٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۷/۲۵ / ۹۳، شرکت کنندگان ۸۰۳۰ نفر)

۶- **معنای چند واژه در کمانک مقابل آن نادرست نوشته شده‌است؟**

«صخره (کوه سنگی)، گالش (لالایی خواندن)، قُنداقه (دورپیچ کودک)، مویه (ناله)، روله (فرزند)»

۱) چهار ۲) سه ۳) دو ۴) یک

(٪۸۸ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما۴۶ ٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون۰۸ /۰۹ /۹۲ ، شرکت کنندگان ۹۰۵۲ نفر)

۷- **در دو بیتِ زیر، چند تشبیه وجود دارد؟**

«چو گنج از دیده‌ی مردم نهانی / بدان رونق، بدان آیین که دانی

درآمد ناگهان سرمست و دلشاد / نقاب از روی چون خورشید، بگشاد»

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

(٪۸۸ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۶٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون۰۸ /۰۹ /۹۲ ، شرکت کنندگان ۹۰۵۲ نفر)

۸- **واژه‌های کدام گزینه هم‌خانواده نیستند؟**

۱) معرفت، تعریف ۲) خط، خطا

۳) شعر، مشاعره ۴) نظر، انتظار

(٪۸۸ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۳٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۲۱/ ۰۹/ ۹۳، شرکت کنندگان ۱۱۹۲۴ نفر)

۹- واژه‌های کدام گزینه هم‌خانواده نیستند؟

۱) نظر، نظیر، انتظار ۲) جاری، جریان، اجرا

۳) شوق، اشتیاق، تشویق ۴) انتقال، منتقل، متقابل

(٪۸۸ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۳۳ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۱۸/ ۰۲/ ۹۴ ، شرکت کنندگان ۱۱۱۸۹ نفر)

۱۰- متن زیر چند نادرستی املایی دارد؟

«کژال به دنبال گرگ زمین را خویش می‌کشید، مویه می‌کرد و روناک را صدا می‌زد. آزاد معطّل نماند. بر زمین غلطید و به گرگ حمله‌ور شد. کژال جیغ می‌زد و کمک می‌خاست؛ غُروه امّا از آن‌ها فاصله داشت. نفس داغ و تلخ گرگ، راه نفس را بر آزاد بسته بود، امّا آزاد هم‌چنان تقلّا می‌کرد.»

۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

(٪۸۸ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۲۱ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۲۱/ ۰۹/ ۹۳، شرکت کنندگان ۱۱۹۲۴ نفر)

۱۱- در قطعه‌شعرِ زیر از فریدونِ مشیری، چند جمله‌ی پرسشی وجود دارد؟

«همه می‌پرسند / چیست در زمزمه‌ی مبهمِ آب؟ / چیست در همهمه‌ی دلکشِ برگ؟ / چیست در بازیِ آن ابر سپید؟ / روی این آبیِ آرامِ بلند / که تو را می‌برد این‌گونه به ژرفای خیال، / چیست در خلوتِ خاموشِ کبوترها؟ / چیست در کوششِ بی‌حاصل موج؟ / چیست در خنده‌ی جام؟ / که تو چندین ساعت / مات و مبهوت به آن می‌نگری...»

۱) شش ۲) هفت ۳) هشت ۴) نه

(٪۸۷ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۶۰ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۹/ ۰۸/ ۹۳، شرکت کنندگان ۹۴۹۷ نفر)

۱۲- تعداد نادرستی‌های املایی کدام بیت متفاوت است؟

۱) گفت: باغی بزرگ خواهم شد/ تا ابد سبز سبز خواهم ماند

۲) توی گلدسته‌های یک گنبد/ روز و شب زائر هرم باشیم

۳) جوجه‌گنجشک گفت: می‌خواهم/ فارق از سنگ بچّه‌ها باشم

۴) شبنم از روی برگ گل برخواست/ گفت: می‌خواهم آفتاب شوم

(٪۸۶ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۵۸ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۷/ ۰۹/ ۹۳، شرکت کنندگان ۱۱۲۱۴ نفر)

۱۳- در کدام عبارت تشبیه وجود ندارد؟

۱) درختان سرسبز باغ و صحرا را دیدم که شاخه‌ی دست‌های خویش را به آسمان برافراشته بودند و دعا می‌کردند.

۲) کودکان پرنشاط گل‌بوته‌ها و نوجوانان امیدوار ذرّت‌ها در گوش نسیم، آمین می‌گفتند.

۳) گویی با هر یک از درختان آشنایی دیرینه دارم و با همه‌ی ساقه‌های سرسبز، رفیق و خویشاوندم.

۴) نسیم مانند مادری مهربان سرهای نهال‌های جوان را به نشانه‌ی احترام و وداع با من خم کرده بود.

(٪۸۶ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما٪۵۲ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۱۱/ ۹۲/۱۱ ، شرکت کنندگان ۱۰۳۱۲ نفر)

۱۴- «مثنوی معنوی» شامل . . . دفتر و . . . بیت است.

۱) هفت- سی و شش هزار ۲) شش- سی و شش هزار

۳) هفت- بیست و شش هزار ۴) شش- بیست و شش هزار

(٪۸۵ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۶۳ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۳/ ۰۷/ ۹۴، شرکت کنندگان ۴۷۸۶ نفر)

۱۵- در عبارتِ زیر، چند بار به حیوانی، ویژگیِ انسانی نسبت داده شده‌است؟

«اوّلین علائم این بیماری، تغییرات رفتاری گوسفند مثلِ ناآرامی و بی‌قراری است. حیوان، تدریجاً دچار کاهش وزن و ضعف می‌شود، در سر و گردن لرزش پیدا می‌کند و هماهنگی عضلانی‌اش را از دست می‌دهد. گوسفندِ مبتلا در این بیماری، شروع به خاراندنِ بدنش با اشیا می‌کند.»

۱) سه ۲) دو ۳) یک ۴) صفر

(٪۸۵ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۲۱ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۱۰/ ۱۱/ ۹۳، شرکت کنندگان ۱۲۳۶۱ نفر)

۱۶- نوع جملات بیت زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه درست آمده‌است؟

«دوش در خوابم در آغوش آمدی / وین نپندارم که بینم جز به خواب»

۱) عاطفی، خبری و امری ۲) امری، خبری و عاطفی

۳) امری، عاطفی و خبری ۴) خبری، خبری و خبری

(٪۸۴ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما٪۵۳ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۱۰/ ۰۸/ ۹۲ ، شرکت کنندگان ۷۷۷۹ نفر)

۱۷- کدام بیت با عبارتِ «خدا را همواره به یاد دارم» قرابت معنایی بیش‌تری دارد؟

۱) نباشی یک زمان بی ذکر الله / به ذکرش باشی اندر گاه و بی‌گاه

۲) گر دیگران به منظر زیبا نظر کنند / ما را نظر به قدرت پروردگار اوست

۳) آسایش تن غافلم از یاد خدا کرد / همواری این راه مرا سر به هوا کرد

۴) از برکات حسن تو جذب مراد می‌کنم / یاد خدای آیدم چون ز تو یاد می‌کنم

(٪۸۴ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۵۳ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون۲۷ /۹۲/۱۰ ، شرکت کنندگان ۹۳۶۷ نفر)

۱۸- کدام گزینه «کنایه» دارد؟

۱) صدای زوزه‌ی گرگ، پوست بر تن کژال خراشید.

۲) روناک مثل برّه‌ای، دست‌هایش را در هوا تکان می‌داد.

۳) گرگ قنداقه‌ی روناک را که جیغ می‌کشید، به دندان گرفت.

۴) دشت صدای کژال را به خودش برگرداند.

(۸۴٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۵۱٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۷/ ۰۹/ ۹۳، شرکت کنندگان ۱۱۲۱۴ نفر)

۱۹- تلفّظِ «به» مشخّص‌شده‌ی کدام بیت، متفاوت است؟

۱) ای ماهِ کنعانی تو را یاران به چاه افکنده‌اند / در رشته‌ی پیوندِ ما، چنگی زن و بالا بیا

۲) ایرَجا! سر به درآور که امیر آمده‌است / چه امیری؟ که به عشقِ تو اسیر آمده‌است

۳) هم‌نشینِ تو از تو به باید / تا تو را عقل و دین بیفزاید

۴) آهسته به گوشِ فلک از بنده بگویید / چشمت ندود این همه، یک شب قمر این‌جاست

(۸۳٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما۵۹ ٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون۲۶/ ۰۷/ ۹۲ ، شرکت کنندگان ۶۵۵۴ نفر)

۲۰- هر یک از واژه‌های مشخّص‌شده‌ی متن زیر، به ترتیب چه نقش دستوری‌ای دارند؟

«گفت: جان پدر! تو نیز اگر بخفتی، به از آن که در پوستین خلق افتی.»

۱) نهاد- نهاد ۲) منادا- مفعول ۳) منادا- نهاد ۴) نهاد- مفعول

(۸۳٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۸٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۲۴/ ۰۷/ ۹۴ ، شرکت کنندگان ۱۱۷۲۷ نفر)

۲۱- کدام گزینه درباره‌ی تعداد و نوع جملات بیتِ زیر درست است؟

«سیاه‌کاری ما کم نشد ز موی سپید / به ترکِ خواب نگفتیم و صبح‌دم خندید»

۱) سه جمله‌ی خبری ۲) دو جمله‌ی خبری، یک جمله‌ی عاطفی

۳) چهار جمله‌ی خبری ۴) سه جمله‌ی خبری، یک جمله‌ی عاطفی

(۸۳٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۲٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۲۲/ ۰۱/ ۹۳ ، شرکت کنندگان ۸۸۹۰ نفر)

۲۲- کدام بیت، «جمله‌ی پرسشی» دارد؟

۱) دیده را فایده آن است که دلبر بیند / ور نبیند چه بود فایده بینایی را

۲) آب را قول تو با آتش اگر جمع کند / نتواند که کند عشق و شکیبایی را

۳) همه دانند که من سبزه‌ی خط دارم دوست / نه چو دیگر حیوان سبزه‌ی صحرایی را

۴) من همان روز دل و صبر به یغما دادم / که مقیّد شدم آن دلبر یغمایی را

(۸۱٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۳٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۹/ ۰۵/ ۹۴، شرکت کنندگان ۴۱۰۳ نفر)

۲۳- در عبارتِ زیر، . . . به چیزی تشبیه شده‌است.

«یادِ «حسن خَفَن» به‌خیر! مردی بود! راستش، یادش که می‌افتم، می‌گم مرد هم مردهای قدیم! هیکل داشت این هوا! سیبیل داشت سدِّ لتیان. صدا داشت رُمُخت! صدای کفش‌هاش که تو کوچه می‌اومد، همه فرار می‌کردند تو هر سوراخی که گیرشون میومد... .»

۱) هیکل ۲) سیبیل ۳) صدا ۴) کفش

(۸۰٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۵۲٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۹/ ۰۸/ ۹۳، شرکت کنندگان ۹۴۹۷ نفر)

۲۴- کدام ترکیب، وصفی است؟

۱) نامه‌ی نانوشته ۲) بلبل باغ ۳) سنگِ بچّه‌ها ۴) زائر حرم

(۸۰٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۷ ٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۱۱/ ۹۲/۱۱ ، شرکت کنندگان ۱۰۳۱۲ نفر)

۲۵- کدام بیت نادرستی املایی دارد؟

۱) افشای رازِ خلوتیان خواست کرد شمع / شُکرِ خدا که سرّ دلش در زبان گرفت

۲) می‌خواست گل که دم زند از رنگ و بوی دوست / از غیرتِ صبا نفسش در دهان گرفت

۳) به پیرِ می‌کده گفتم که چیست راهِ نجات؟ / بخواست جامِ می و گفت عیب‌پوشیدن

۴) دل و دینم شد و دلبر به ملامت برخواست / گفت با ما منشین کز تو سلامت برخواست

(۸۰٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۳٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۵/ ۹۳/۰۲ ، شرکت کنندگان ۸۷۰۳ نفر)

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۵۰۰۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سوال به ۳ سوال پاسخ دهند.
انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۵۵۰۰ تا ۶۲۵۰ از هر ۱۰ سوال به ۴(یا ۵) سوال پاسخ دهند.
انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۶۲۵۰ به بالا از هر ۱۰ سوال به بیش از۶ سوال پاسخ دهند.

۲۶- در عبارت کدام گزینه می‌توان ترجمه‌ی آیه‌ی «الحمدُ لله» را یافت؟

۱) در هر نفس، دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی، شکری واجب.

۲) الهی، ستایش از آنِ توست که کردگار روزی‌رسانی و یکتا در نام و نشانی.

۳) الهی، دانایی و معرفتی ده که از راه نیفتیم، بینایی و بصیرتی ده تا در چاه نیفتیم.

۴) الهی، در دل‌های ما، جز تخم محبّت خود مکار و بر جان‌های ما جز باران رحمت خود مبار.

(٪۷۹ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۴۳ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۲۰/ ۰۹/ ۹۴، شرکت کنندگان ۱۴۵۸۸ نفر)

۲۷- در کدام بخشِ مشخّص‌شده‌ی متنِ زیر، ایراد نگارشی وجود دارد؟

«از بزرگ‌ترین معضلات اجرای طرح‌های گذشته، توجّه نکردن به زمینه‌های اجتماعیِ مناطق بود. گاه پس از صرف هزینه‌های بسیار، مشخّص می‌شد مردم اون مناطق این طرح‌ها را نمی‌پسندند.»

۱) بخش نخست ۲) بخش دوم ۳) بخش سوم ۴) بخش چهارم

(٪۷۸ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۵۴ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۸/ ۰۸/ ۹۴، شرکت کنندگان ۱۳۱۸۸ نفر)

۲۸- در رباعیِ زیر، چند جمله وجود دارد؟

«یا عافیت از چشمِ فسون‌سازم ده / یا آن که زبانِ شکوه‌پردازم ده

یا درد و غمی که داده‌ای بازش گیر / یا جان و دلی که برده‌ای بازم ده»

۱) چهار ۲) پنج ۳) شش ۴) هفت

(٪۷۸ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۲۱ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۸/۲۳ / ۹۳، شرکت کنندگان ۱۰۹۵۱ نفر)

۲۹- کدام بیت «شخصیّت‌بخشی» دارد؟

۱) این دشت، خوابگاه شهیدانست / فرصت شمار وقت تماشا را

۲) از عمر رفته نیز شماری کن / مشمار جدی و عقرب و جوزا را

۳) مریم بسی بنام بود لکن / رتبت یکی است مریم عذرا را

۴) پروانه پیش از آن که بسوزندش / خرمن بسوخت وحشت و پروا را

(٪۷۶ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۴۴ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۷/۲۴/ ۹۴ ، شرکت کنندگان ۱۱۷۲۷ نفر)

۳۰- علاوه بر زبان، به کمک دیگر اعضای بدن هم می‌توانیم پیامی را به دیگران بفهمانیم؛ مثل حرکت سر، چشم، ابرو و... . به این زبان‌ها، «زبان‌های بدن» می‌گویند. در کدام بیت ارتباط با زبان بدن مطرح شده‌است؟

۱) گشته‌ام در جهان و آخرِ کار / دلبری برگزیده‌ام که مپرس

۲) سوی من لب چه می‌گزی که مگوی؟ / لبِ لعلی گزیده‌ام که مپرس

۳) من به گوشِ خود از دهانش دوش / سخنانی شنیده‌ام که مپرس

۴) بی تو در کلبه‌ی گداییِ خویش / به مقامی رسیده‌ام که مپرس

(٪۷۶ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۴۰ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۸/ ۰۸/ ۹۴، شرکت کنندگان ۱۳۱۸۸ نفر)

۳۱- شیخ محمودِ شبستری، از عارفانِ مشهورِ قرن . . . است و صاحبِ . . . «گلشنِ راز».

۱) هشت، مثنوی ۲) هفت، مثنوی

۳) هشت، غزلیّات ۴) هفت، غزلیّات

(٪۷۶ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۲۸ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون۰۷/۲۶/ ۹۲ ، شرکت کنندگان ۶۵۵۴ نفر)

۳۲- کدام بیت جمله ندارد؟

۱) ببرد از من قرار و طاقت و هوش / بتِ سنگین‌دل سیمین‌بناگوش

۲) نگاری چابکی شنگی کله‌دار / ظریفی مه‌وشی ترکی قباپوش

۳) ز تابِ آتشِ سودای عشقش / به‌سانِ دیگ، دایم می‌زنم جوش

۴) دل و دینم، دل و دینم ببرده‌ست / بر و دوشش، بر و دوشش، بر و دوش

(۷۵٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۸٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۹۲/۰۸/۲۴ ، شرکت کنندگان ۸۱۰۳ نفر)

۳۳- کدام بیت «تشخیص» ندارد؟

۱) مرغی نهاد روی به باغی ز خرمنی / ناگاه دید دانه‌ی لعلی به روزنی

۲) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

۳) ای مرغ سحر تو صبح برخاسته‌ای / ما خود همه شب نخفته‌ایم از غم دوست

۴) خندید مرغ و گفت که با این فروغ و رنگ / بفروشمت اگر بخرد کس، به ارزنی

(۷۵٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۲۷٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۷/۲۵ / ۹۳، شرکت کنندگان ۸۰۳۰ نفر)

۳۴- کدام بیت نادرستی املایی دارد؟

۱) دلبرم عزم سفر کرد، خدا را یاران/ چه کنم با دل مجروح که مرهم با اوست

۲) یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد/ به وداعی دل غم‌دیده‌ی ما شاد نکرد

۳) من کز وطن سفر نگزیدم به عمر خویش/ در عشق دیدن تو هواخواه غربتم

۴) که سفر بگذشت و شد ماه ربیع/ مژده‌ور باشم مر او را و شفیع

(۷۵٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۱۰ ٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۷/۲۵ / ۹۳، شرکت کنندگان ۸۰۳۰ نفر)

۳۵- در متنِ زیر ـ از «جای خالیِ سلوچ» «محمود دولت‌آبادی» ـ چند جمله وجود دارد؟

«روزگار همیشه بر یک قرار نمی‌ماند. روز و شب دارد. روشنی دارد، تاریکی دارد. کم دارد، بیش دارد. دیگر چیزی از زمستان باقی نمانده، تمام می‌شود، بهار می‌آید.»

۱) شش ۲) هفت ۳) هشت ۴) نه

(۷۴٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۵۲٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۲۶/ ۱۰/ ۹۳، شرکت کنندگان ۱۱۵۴۹ نفر)

۳۶- بیت زیر به کدام یک از نام‌های خداوند اشاره می‌کند؟

«هم قصّه‌ی نانموده، دانی/ هم نامه‌ی نانوشته، خوانی»

۱) ستّارالعیوب ۲) غافرالذّنوب ۳) علّام‌الغیوب ۴) ذوالجلال و الاکرام

(۷۳ ٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۵۲٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۷/۲۴/ ۹۴ ، شرکت کنندگان ۱۱۷۲۷ نفر)

۳۷- در بیتِ زیر چند تشبیه وجود دارد؟

«نفسِ حیات‌بخشت به هوای بامدادی / لبِ مستی‌آفرینت، به شرابِ ناب ماند»

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

(۷۳٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۳۴٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۸/ ۰۸/ ۹۴، شرکت کنندگان ۱۳۱۸۸ نفر)

۳۸- هر یک از ابیات زیر، به ترتیب با کدام واژه کامل می‌شوند؟

الف) شاخ خشک و تر ... آفتاب/ آفتاب از هر دو کی دارد حجاب؟

ب) کهن‌سالی آمد به نزد طبیب/ ز نالیدنش تا به مردن ...

۱) قریب- قریب ۲) غریب- غریب ۳) قریب- غریب ۴) غریب- قریب

(۷۳ ٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۱۷٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۷/ ۰۹/ ۹۳، شرکت کنندگان ۱۱۲۱۴ نفر)

۳۹- در کدام بیت واژه‌ای به معنای «ستم‌گری» و «زورگویی» وجود دارد؟

۱) ای خون‌بهای نافه‌ی چین خاک راه تو / خورشید سایه‌پرور طرف کلاه تو

۲) به زیر دلق ملمّع کمندها دارند / درازدستی این کوته‌آستینان بین

۳) سلام کردم و با من به روی خندان گفت / که ای خمارکش مفلسِ شراب‌زده

۴) بیا به میکده حافظ که بر تو عرضه کنم / هزار صف ز دعاهای مستجاب‌زده

(۷۲٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۸٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۹۴/۰۷/۲۴ ، شرکت کنندگان ۱۱۷۲۷ نفر)

۴۰- خواجه عبدالله انصاری در قرن . . . و شیخ محمود شبستری در قرن . . . فوت کردند.

۱) هفتم، هفتم ۲) ششم، ششم

۳) پنجم، هشتم ۴) هشتم، هشتم

(۶۹٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما۴۷ ٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۹۲/۱۰/۲۷ ، شرکت کنندگان ۹۳۶۷ نفر)

۴۱- تعداد جمله‌های کدام بیت متفاوت است؟

۱) حضرت خضر فلک، خلعت خضرا گرفت / یافت به عمر دراز چشمه‌ی ظلمت وطن

۲) شمع فلک را نشاند شعشعه‌ی آفتاب / شعله در انجم فگند مشعل آن انجمن

۳) ارقم طاق فلک شمع جهان‌تاب را / تیغ زبان تیز کرد، گرم شد اندر سخن

۴) شعبده‌باز سپهر ز آتش پنهان مهر / بر صفت اژدها ریخت شرر از دهن

(۶۹٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۳۶٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۹۴/۰۷/۲۴ ، شرکت کنندگان ۱۱۷۲۷ نفر)

۴۲- تلفّظِ واژه‌ی «گرد» در کدام بیت، متفاوت است؟

۱) ای خواب، گردِ دیده‌ی سعدی دگر مگرد / یا دیده جای خواب بود، یا خیالِ دوست

۲) هر که را برگِ بی‌مرادی نیست / گو برو گرد کوی عشق مگرد

۳) نگه کرد باز آسمان سوی من / فروشست گرد غم از روی من

۴) عمرها در پی مقصود به جان گردیدیم / دوست در خانه و ما گرد جهان گردیدیم

(۶۹٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۲۸٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۹۴/۰۷/۲۴ ، شرکت کنندگان ۱۱۷۲۷ نفر)

۴۳- کدام بیت در سرزنش «در پوستین خلق افتادن» نیست؟

۱) مردم هشیار از این معامله دورند / شاید اگر عیب ما کنند که مستیم

۲) تو عیب کسان هیچ گونه مجوی / که عیب آورد بر تو بر عیب‌جوی

۳) بپوش چشم خود از عیب تا شوی بی‌عیب / که عیب‌پوش کسان پرده‌دار خود باشد

۴) فغان (فریاد، ناله) که مردم کوته‌نظر نمی‌دانند/ که بستن نظر از عیب خلق بینایی است

(۶۹٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۲۴٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون۹۲/۱۰/۲۷ ، شرکت کنندگان ۹۳۶۷ نفر)

۴۴- کدام بیت با عبارتِ زیر قرابت معنایی دارد؟

«نخستین نگارنده، در این عالم، خداوند متعال است و باید همه‌ی آدمیان و آفریدگان را، انشای الهی دانست.»

۱) ما ز فلک بوده‌ایم یار ملک بوده‌ایم / باز همان‌جا رویم جمله که آن شهر ماست

۲) جنّت نقد است این‌جا عیش و عشرت تازه کن / زان‌که در جنّت خدا بر بنده ننویسد گناه

۳) جهان خود دست‌خطّ کردگار است / خدا خود بهترین آموزگار است

۴) افشای راز خلوتیان خواست کرد شمع / شکر خدا که سرّ دلش در زبان گرفت

(۶۸٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۵۵٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۹۴/۰۹/۰۶، شرکت کنندگان ۱۵۴۰۸ نفر)

۴۵- اگر همه‌ی ابیات زیر را شاعری معاصر سروده‌باشد، کدام بیت با مصراعِ «کاش روزی به کام خود برسید» قرابت مفهومی خواهدداشت؟

۱) بندگی کن که حضرت سلطان/ هرچه خواهی از او، تو را بخشد

۲) هرچه خواهی میسّرت باشد / وآن‌چه جویی، برابرت باشد

۳) چون ز یزدان هرچه خواهی می‌دهد / خلعت و انعامِ سلطان گو مباش

۴) در جهان چون هرچه خواهی می‌کنی / جرم بر هر ناتوان نتوان نهاد

(۶۸٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۶٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۲۶/ ۱۰/ ۹۳، شرکت کنندگان ۱۱۵۴۹ نفر)

۴۶- کدام بیت تشبیه دارد؟

۱) در دلِ ما، خارِ غم بشکست و در دل غم بماند / چیست یاران، چاره‌ی غم‌های بی‌پایانِ ما؟

۲) نگارم رفت و چشمم ماند، در راه / ولی اشکم هنوز از پی، روان است

۳) شوقم افزون شد و آرام کم و صبر نماند / در فراقِ تو ولی عهد همان است که بود

۴) مجوی محرم و همدم طلب مکن، سلمان / که در دیار تو، محرم نماند و همدم نیست

(۶۸٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۱٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۱۰/ ۱۱/ ۹۳، شرکت کنندگان ۱۲۳۶۱ نفر)

۴۷- کدام‌یک، از باب‌های گلستانِ سعدی نیست؟

۱) در زندگانی عارفان ۲) در اخلاقِ درویشان

۳) درفواید خاموشی ۴) در آداب صحبت

(۶۸ ٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۳۹٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۸/۲۴/ ۹۲ ، شرکت کنندگان ۸۱۰۳ نفر)

۴۸- کدام بیت تشخیص (شخصیّت‌بخشی) ندارد؟

۱) تا به روی تو شد برابر گل / غنچه بسیار خنده زد بر گل

۲) در گلستان ز مستیِ شوقت / جامه را چاک زد سراسر گل

۳) چون رخِ آتشین برافروزی / از خوی (عرق) شرم می‌شود تر گل

۴) بادِ قهرت اگر به خُلد وزد / خرمنِ آتشی شود هر گل

(۶۷٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۲۳٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۲۲/ ۹۴/۰۸ ، شرکت کنندگان ۱۵۵۷۷ نفر)

۴۹- بیتِ کدام گزینه با بیتِ زیر قرابتِ معنایی بیش‌تری دارد؟

«ای کارگشای هر چه هستند / نامِ تو کلیدِ هر چه بستند»

۱) هر که بپرسدت که چون آینه صیقلی شود؟ / باز کن از جبین گره، بهرِ خدا که: هم‌چنین!

۲) گشادِ کارِ مشتاقان در آن ابروی دلبند است / خدا را یک نفس بنشین، گره بگشا ز پیشانی

۳) کار چون در گره افتد ز خدا یاد کنیم / عقده‌ی مشکلِ ما سبحه‌ی صددانه‌ی ماست

۴) میفکن به کارِ رعیت گره / خدا آن‌چه دادت به ایشان بده

(۶۶٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۳۳٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۹/ ۰۸/ ۹۳، شرکت کنندگان ۹۴۹۷ نفر)

۵۰- کدام بیت با سایرِ ابیات قرابت معنایی ندارد؟

۱) آن که چشمش پی عیب دگران است چهار / چون به عیب خودش افتاد نظر، کور آمد

۲) چو عیبِ تنِ خویش داند کسی / ز عیبِ کسان برنخواند بسی

۳) تو را چه عیب کند یار و گر کند چه تفاوت؟ / گر آفتاب کند عیب ذرّه را به حقیری

۴) چو کوری کو نبیند کوریِ خویش / به صد گونه کشد عیبِ کسان پیش

(۶۴٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۴۰٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۷/۲۵ / ۹۳، شرکت کنندگان ۸۰۳۰ نفر)

فصل اول فارسی هفتم

سؤال‌های دشوارتر

زیبایی آفرینش

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۵۰۰۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سوال به ۳ سوال پاسخ دهند.
انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۵۵۰۰ تا ۶۲۵۰ از هر ۱۰ سوال به ۴(یا ۵) سوال پاسخ دهند.
انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۶۲۵۰ به بالا از هر ۱۰ سوال به بیش از۶ سوال پاسخ دهند.

۵۱- کدام یک از ابیات زیر، در سرزنش «در پوستین خلق افتادن» نیست؟

۱) هر چه مصنوع توست بی عیب‌ست / هر چه ما می‌کنیم معیوب‌ست
۲) تو عیب کسان هیچ گونه مجوی / که عیب آورد بر تو بر عیب‌جوی
۳) بپوش چشم خود از عیب تا شوی بی‌عیب / که عیب‌پوش کسان پرده‌دار خود باشد
۴) فغان (فریاد، ناله) که مردم کوته‌نظر نمی‌دانند/ که بستن نظر از عیب خلق بینایی است

(٪۶۳ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۳۰ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۲۱/ ۰۱/ ۹۴، شرکت کنندگان ۱۱۷۳۶ نفر)

۵۲- در کدام بیت، واژه‌ای با معنای «بخشایش» آمده‌است؟

۱) زان یار دلنوازم شکری است با شکایت/ گر نکته‌دان عشقی، بشنو تو این حکایت
۲) در زلف چون کمندش ای دل مپیچ، کان جا/ سرها بریده بینی، بی‌جرم و بی‌جنایت
۳) چشمت به غمزه ما را خون خورد و می‌پسندی/ جانا روا نباشد خون‌ریز را حمایت
۴) ای آفتاب خوبان می‌جوشد اندرونم/ یک ساعتم بگنجان در سایه‌ی عنایت

(٪۶۱ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۴۳ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۷/۲۵ / ۹۳، شرکت کنندگان ۸۰۳۰ نفر)

۵۳- بیتِ کدام گزینه با بیتِ «جهان جمله فروغ روی حق دان / حق اندر وی ز پیدایی است پنهان» قرابت معنایی دارد؟

۱) بی‌زبانان با زبانِ بی‌زبانی شُکرِ حق / گفته وقتِ کشتن و حق را زبان‌دان دیده‌اند
۲) ولیکن خداوند بالا و پست / به عصیان درِ رزق بر کس نبست
۳) یار بی‌پرده از در و دیوار / در تجلّی است یا اولوالابصار
۴) کنون دور ماندم ز پروردگار / چنین پروراند مرا روزگار

(٪۶۱ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۱۶ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۱/۲۲ /۹۳ ، شرکت کنندگان ۸۸۹۰ نفر)

۵۴- بیت کدام گزینه با سایر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

۱) بر در شاهم گدایی نکته‌ای در کار کرد / گفت بر هر خوان که بنشستم خدا رزّاق بود
۲) ادیم زمین سفره‌ی عام اوست / بر این خوان یغما چه دشمن چه دوست
۳) پنج روزی که در این مرحله مهلت داری / خوش بیاسای زمانی که زمان این همه نیست
۴) جمله را رزّاق روزی می‌دهد / قسمت هر یک به پیشش می‌نهد

(٪۶۰ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۴۴ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۲۲/ ۹۴/۰۸ ، شرکت کنندگان ۱۵۵۷۷ نفر)

۵۵- ما با چند زبان با یکدیگر ارتباط برقرارمی‌کنیم و زبان، محدود به گفتار نیست. این مطلب، از کدام گزینه دریافت نمی‌شود؟

۱) سال‌ها در فرانسه زندگی می‌کرد و فرانسوی سخن می‌گفت، امّا هنوز فارسی فکر می‌کرد.
۲) این‌که کودکی در نقّاشی‌اش، دستانِ پدرِ خود را بزرگ‌تر از حدِّ معمول رسم کند، نشان‌دهنده‌ی قدرتی است که برای او قائل است.
۳) پس از شکستِ تابستانِ گذشته و حواشیِ آن، همه می‌دانستند این دودها نشانِ صلحِ سرخ‌پوستان است.
۴) گاه یک اشتباهِ ساده خسارتِ سنگینی به بار می‌آورد؛ نظیرِ خطایِ محاسباتیِ مهندسی که فضاپیمایی را در نیمه‌ی راه منفجر کرد.

(٪۵۹ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۲۶ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۲۲/ ۹۴/۰۸ ، شرکت کنندگان ۱۵۵۷۷ نفر)

۵۶- بیتِ کدام گزینه با بیتِ زیر قرابتِ معنایی ندارد؟

«برگ درختانِ سبز، در نظرِ هوشیار / هر ورقش دفتری است، معرفتِ کردگار»

۱) ای خوب‌رخ که پرده‌نشینی و بی‌حجاب / ای صدهزار جلوه‌گر و باز در نقاب
۲) عیب از ما است، اگر دوست ز ما مستور است / دیده بگشای که بینی همه عالم طور است
۳) وای اگر پرده ز اسرار بیفتد روزی / فاش گردد که چه در خرقه‌ی این مهجور است
۴) یا رب، این پرده‌ی پندار که در دیده‌ی ماست / باز کن تا که ببینم همه عالم نور است

(٪۵۹ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ٪۱۲ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۸/۲۳ / ۹۳، شرکت کنندگان ۱۰۹۵۱ نفر)

۵۷- بیتِ کدام گزینه با بیتِ زیر نزدیکیِ معنایی ندارد؟

«جهان جمله فروغِ روی حق دان / حق اندر وی ز پیدایی است پنهان»

۱) کسی که چهره‌ی دل دید، اوست اهلِ خرد / کسی که قامتِ جان یافت، اوست کاهلِ صلاست

۲) برای دیدنِ رویش مگرد گردِ جهان / که او نشسته چو آیینه با تو رویاروست

۳) یار بی‌پرده از در و دیوار / در تجلّی است یا اولی‌الابصار (صاحبانِ بینایی)

۴) هر دو عالم یک فروغ روی اوست / گفتمت پیدا و پنهان نیز هم

(۵۶٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۱۷٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۹۴/۰۷/۲۴ ، شرکت کنندگان ۱۱۷۲۷ نفر)

۵۸- در کدام گزینه، بیتی هست که تشخیص ندارد؟

الف) وقتِ سحر، به آینه‌ای گفت شانه‌ای / کاوخ! فلک چه کج‌رو و گیتی چه تندخوست

ب) بارید ابر بر گلِ پژمرده‌ای و گفت: / کاز قطره بهرِ گوشِ تو آویزه ساختم

ج) خمید نرگسِ پژمرده‌ای ز انده و شرم / چو دید جلوه‌ی گل‌های بوستانی را

د) خندید گل که دیر شد این بخشش و عطا / رخساره‌ای نماند، ز گرما گداختم

ه) از آن بازوت را دادند نیرو / که گیری دستِ هر بی‌دست‌وپا را

و) خاری به طعنه گفت چه حاصل ز بو و رنگ / خندید گل که هرچه مرا هست رنگ و بوست

ز) دید موری در رهی پیلی سترگ / گفت باید بود چون پیلان بزرگ

ح) چنان خوش‌اند گل و ارغوان که پنداری / خریده‌اند همه ملکِ شادمانی را

۱) الف، ح ۲) ب، ز ۳) ج، و ۴) د، ه

(۵۵٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۲۹٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۹۳/۰۹/۰۷، شرکت کنندگان ۱۱۲۱۴ نفر)

۵۹- عبارات زیر همگی از مقدّمه‌ی گلستان سعدی برگزیده شده‌اند. نثر کدام عبارت مسجّع نیست؟

۱) در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب.

۲) باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده.

۳) یک شب تأمّل ایّام گذشته می‌کردم و بر عمر تلف‌کرده تأسّف می‌خَوردم.

۴) حالی که من این حکایت بگفتم، دامن گل بریخت و در دامنم آویخت.

(۵۲٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۲۳٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۹۳/۰۸/۰۹، شرکت کنندگان ۹۴۹۷ نفر)

۶۰- در مصراع دوم بیت زیر، هم‌زمان دو ویژگی متضاد به یک شخص (در این‌جا خداوند) نسبت داده شده‌است. به این صنعت که بعدها بیش‌تر با آن آشنا خواهید شد، «تناقض (پارادوکس)» می‌گویند. در کدام یک از ابیات زیر تناقض می‌یابید؟

«جهان جمله فروغ روی حق دان/ حق اندر وی ز پیدایی است پنهان»

۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟/ من در میان جمع و دلم جای دیگر است

۲) نه کمال حسن باشد تُرُشی و روی شیرین/ همه بد مکن که مردم همه نیک‌خواه داری

۳) از هر طرف که رفتم جز وحشتم نیفزود/ زنهار از این بیابان وین راه بی‌نهایت

۴) گرچه از هر دو جهان هیچ نشد حاصل ما / غم نباشد چو بود مهر تو اندر دل ما

(۵۲ ٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۲۲٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۹۳/۰۷/۲۵، شرکت کنندگان ۸۰۳۰ نفر)

۶۱- در کدام بیت، واژه‌ای به معنای «همگی و تماماً» آمده‌است؟

۱) زاهد از کوچه‌ی رندان به سلامت بگذر / تا خرابت نکند صحبت بدنامی چند

۲) عیب می جمله چو گفتی، هنرش نیز بگو / نفی حکمت مکن از بهر دل عامی چند

۳) ما بدان مقصد عالی نتوانیم رسید / هم مگر پیش نهد لطف شما گامی چند

۴) حافظ از شوق رخ مهر فروغ تو بسوخت / کامگارا نظری کن سوی ناکامی چند

(۴۹٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۲۰٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۹۴/۰۸/۰۸، شرکت کنندگان ۱۳۱۸۸ نفر)

۶۲- بیت کدام گزینه با بیتِ «از دست و زبان که برآید / کز عهده‌ی شکرش به‌درآید؟» قرابت مفهومی دارد؟

۱) تو را نیست منّت ز روی قیاس / خداوند را منّ و فضل و سپاس

۲) بندگان شکر خداوند بگویند ولیک / چه توان گفت کرم‌های خداوندی را

۳) رها کن تا در این محنت که هستم / خدای خویشتن را می‌پرستم

۴) خدای تو آن چیز مخصوص باشد / خدا را گر از بهر چیزی پرستی

(۴۸٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۳۱٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۸/ ۰۸/ ۹۴، شرکت کنندگان ۱۳۱۸۸ نفر)

۶۳- گاهی در یک شعر، معنی دو بیت متوالی به هم وابسته است، به طوری که اگر بیت دوم نباشد، معنای بیت اوّل ناقص خواهد بود. به چنین ابیاتی «موقوف‌المعانی» می‌گویند. دو بیت زیر از شعر «زنگ آفرینش» نمونه‌ای از موقوف‌المعانی هستند. ابیات کدام گزینه نمونه‌ای دیگر از این صنعت را نشان می‌دهند؟

«تا معلّم ز گرد راه رسید/ گفت با چهره‌ای پر از خنده:

باز موضوع تازه‌ای داریم/ «آرزوی شما در آینده»»

۱) هرگز تو بار زحمت مردم نمی‌کشی/ ما شانه می‌کشیم به هر جا که تار موست

از تیرگی و پیچ و خم راه‌های ما/ در تاب و حلقه و سر هر زلف گفت‌وگوست

۲) هر چند که رنگ و بوی زیباست مرا/ چون لاله رخ و چو سرو بالاست مرا

معلوم نشد که در طرب‌خانه‌ی (محلّ شادیِ) خاک/ نقّاش ازل (ابتدای آفرینش، همیشگی) بهر چه آراست مرا

۳) بریدن دو دستم سزاوار هست/ جز از خاک تیره مبادم نشست

کدامین پدر هرگز این کار کرد؟/ سزاوارم اکنون به گفتار سرد

۴) آن قصر که جمشید در او جام گرفت/ آهو بچه کرد و روبه آرام گرفت

بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر/ دیدی که چگونه گور بهرام گرفت؟

(۴۸٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۱۷٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۱۰/ ۱۱/ ۹۳، شرکت کنندگان ۱۲۳۶۱ نفر)

۶۴- در کدام بیت، برای هیچ یک از واژه‌های عبارت زیر هم‌خانواده‌ای نیامده‌است؟

«اگر توانگر در بخشش خویش بخل ورزد، درویش، آخرتش را به دنیا دربازد.»

۱) منم که بی تو نفس می‌کشم زهی خجلت/ مگر تو عفو کنی ور نه چیست عذر گناه؟

۲) که دوران، محتشم زان کرده نامم/ که ادنی بندگانت را غلامم

۳) خاک خور و نان بخیلان مخور/ خاک نه‌ای زخم ذلیلان مخور

۴) گر چشمه‌ی زمزمی و گر آب حیات/ آخر به دل خاک فرو خواهی شد

(۴۵٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۱۴٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند)(آزمون ۰۴/ ۰۲/ ۹۴، شرکت کنندگان ۱۱۴۲۹ نفر)

۶۵- در کدام گزینه، ترتیب باب‌های گلستان سعدی رعایت نشده است؟

۱) در فواید خاموشی- در عشق و جوانی- در ضعف و پیری

۲) در اخلاق درویشان- در سیرت پادشاهان- در فضیلت قناعت

۳) در ضعف و پیری- در تأثیر تربیت- در آداب صحبت

۴) در فضیلت قناعت- در عشق و جوانی- در تأثیر تربیت

(۳۷ ٪ شرکت‌کنندگان به این سؤال پاسخ داده‌اند اما ۱۵٪ به آن پاسخ صحیح داده‌اند) (آزمون ۰۷/۲۴/ ۹۴ ، شرکت کنندگان ۱۱۷۲۷ نفر)